

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Segéd-szerkesztő:

Hulinka Sándor.**Szerkesztőség és kiadóhivatal:**

Sz.-Somlyón, az ev. ref. papi háznál, hova a lap anyagi és szellemi részét illető küldemények is czimzendők.

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

Lapunk ez évi második negyedét megfutván, a jövő számmal a harmadik évnegyedbe lép.

Az osztatlan pártfogás és érdeklődés, melyet ez évnegyed alkalmából is a nagyközönség részéről tapasztaltunk, jól eső biztatás nekünk arra nézve, hogy utunkat a megkezdett alapon tovább folytassuk: előfizetést nyitunk tehát a „Szilágy-Somlyó” harmadik évnegyedére.

Az előfizetési feltételek az eddigiek és csupán arra kérjük a szíves megrendelőket, hogy a nyomtatandó példányok meghatározása tekintetéből szíveskedjenek az előfizetési pénzt ideje korán a kiadóhivatalba beküldeni.

Az előfizetési feltételek a lap homlokzatán olvashatók.

A szerkesztőség.

A megyék, mint kisdedóvók.

— Két czikk. —

I.

A megyék sorban kezdik magukévá tenni a magyar kisdedóvás ügyét. A múlt évben Győr, Komárom, Moson, Szilágy nyilatkoztak ez ügyben; Borsod, egyik kerületében végre is hajtott és pedig sikerrel a dolgot; Békés, minden községében elrendelte; Sopron és Fejér az idén határozták el a végrehajtást.

De hát nem kicsinyes és nem gyer-

mekes dolog-e a komoly vármegyéknek „az alkotmány bástyáinak” a kicsinyekkel, a gyermekek ügyével foglalkozni? Nem juttatja-e ez eszébe az embernek azt a keletindiai képet, — melyet valamelyik hazai képes lapunk is közölt, — a melyen az a jelenet van ábrázolva, midőn ott, az emberiség bölcsőjében, a szelid elefánt óvja gazdája reabizott kisdedeit?

Nyugtassa meg magát a Tekintetes vármegye minden tagja; mert e kicsinyesnek látszó ügy egyáltalán nem derogál a vármegyék tekintélyének. Máshol is nagy állami- és közgazgatási kérdés ez, mely elől sem az állam, sem a megye, sem a község magát ki nem vonhatja; komoly közügyi kérdés, melytől az államok létele, főlvirágzása, egészségügye nagy mértékben függ; a közegészségi politika egyik legfontosabb része is megfektendő feladata. Nem lehet ez elől kitérni.

Nem is akarták azt elodázní őseink sem.

Az a férfiú, ki a magyar kisdedóvás elterjesztéséről először gondoskodott higgadt komolysággal, Wargha István jeles paedagogiai írónk és az első tolnai kisdedóvó képző intézet igazgatója — már ezelőtt félszázaddal első sorban a megyékre számít és azokhoz is intézi felszólító szavait. Az 1836-iki országgyűlésen Bezerédy István és Szentkirályi Móríc az ajánlják ez ügyet a „Tekintetes karoknak és rendeknek;” a kerületi ülések el is határozták nagyobb államsegély igénybevételét; de a fölmerült, ugynevezett „nagy politikai kérdés” lezorították a kisdedek ügyét; a lelkes Bezerédy Istvánnak meg kellett elégednie azzal a pár ezer forinttal, melyet e célra követársaitól gyűjtött.

E szerint már egy félszázad előtt elég fontosnak tartották őseink a kisdedóvás ügyét arra, hogy azzal az országgyűlés és megyék foglalkozzanak; pedig az időben még az egész

— csak emberbaráti, legfőlebb közművelődési kérdés alakjában állott előttök; arról természetesen még senki sem beszélhetett, — mert a statistikai adatok teljesen hiányoztak, — hogy a kisdedóvás kérdése nálunk sokkal fontosabb, mint bárhol a világon; mert a mi kisdedeinknek fele sirba száll, elpusztul, mielőtt emberré nőne föl.

Valami ösztön mégis volt a magyar reform eszmék akkori vezetőiben: Wesselényi Miklósnak, Kossuthnak, Bezerédy, Kacsovics és Szentkirályinak; az első, zsigó uradalmán minden községében saját költségén állított óvodákat; a többiek a kisdedóvást terjesztő egyesületben érvényesítették magukat, melynek élén az e célra nagy áldozatot hozott gr. Festetics Leó állott.

Ezek azután újból fölkeresték a vármegyéket, melyek mindenikében „képviselőket” tartott az egyesület, kik a helybeli érdekeltséget felkölték. Kár, hogy az első óvoda alapítót gr. Brunswick Terézt és nőtársait, kiknek ez eszme meghonosítását köszönni lehetett, elejtették, — s épen oly ügyben, hol anyák vannak első sorban érdekelve, a társadalom gyöngédebb, de jobbik felét elejtették.

Mindamellett, bár lassu lépésben is haladt az ügy egész 1848—49-ig, midőn az általános nagy csapás, egyéb viszonyainkkal együtt ezt is — még pedig majdnem teljesen eltemette, a központi egyesület megbénult; a vidéki óvodák száma 90—100-ról csaknem felére olvadt alá.

Az 50-es és 60-as évek, melyek más téren élénk társadalmi mozgalmat mutattak föl, itt majdnem szüneteltek; mintha a kisdedóvás ügye jóval kisebb lett volna az állattenyésztés és nemelés kérdésénél.

De míg a nemzet ez ügy elhanyaglását közönnnyel nézte: egyszerre beütött a külföldi

nem nagyságotlák; egy nyugdíjazott törvényszéki elnök, a ki nagyvási hóbortjában valósággal megközelíthetetlen volt; egy kiérdemült alispán, a ki kir. tanácsosi címet viselt s egész nap azzal üzte unalmát, hogy kisebb-nagyobb papírkára szüntelen nevét írálta le, sohasem mulasztván el utána írni, hogy: volt alispán és kir. tanácsos . . . volt alispán és kir. tanácsos.

Ez a három ember hozzáférhetlen volt, kik sohasé érintkeztek senkivel, egymással is csak egyszer beszéltek; de miután nem tudtak szegzeletre jönni ama fontos kérdés felett, hogy valójában melyik a nagyobb ur köztük: mindig keserűséggel emlékeztek vissza e találkozásra. E meggondolatlan lépésük által eljátszva azt, hogy e novella jó vagy rossz szellemeiként a halhatatlanságnak átadathasának.

A téli esték a legkellemesebben folytak le Nyárszegen. Ilyenkor a kártya-compániák külön-külön együtt mulattak, hol egyik, hol másik háznál.

A fiatalabb nemzedék nappal a leányok körül forgott, vagy jobban mondva a leányok forogtak körülöttük, jutván Nyárszegen minden házassulandó ifjura 6—8 eladó hajadon. Este az ifjú urak a városi nagyvendéglőben az „Arany kifli”-ben valóságos kovásszá itták le magukat. Olyan kovásszá, a mely nem tud kelni, már t. i. felkelni, se a székről, se a földről. Itt elbeszélték soha át nem élt kalandjaikat s a hátok mögött kikacagták egymást.

A legelől említett preference-compánia egyszer mint máskor Kamuthyénál lelte helyét. Egy külön szobában, jó asztali bor, elegendő gálócsi mellett éjjelig szoktak kártyázni s az egymástól elnyert garasok egy perselybe és onnan valami jótékony célra folytak be.

Kicsiny hitű sereg:
Szíved miért remeg,
Ha felzúdúl a vész,
A bátor szembe néz.

Ki híven harczola
És megtartá hitét,
Mellelte érzi az,
Mindenkor Istenét!

Surányi Gyula.

Párthie vadászat.

Humoros elbeszélés.

Írta: **Hamvai Sándor.**

(Folytatás.)

II.

Nyárszeg kedves kis városka volt; telve egy magyar alföldi városka erényeivel és hibáival.

Az előkelőséget a kis városokban ismerős alakok szolgáltatták. S az egész férfitársaságot úgy szólván preference- és tarokkcompániákra lehetett osztalni. A református esperes, a plébános, a járásbíró és Kamuthy Gáspár: ez a négy legnagyobb tekintély alkotta az első, a két aljárásbíró, két ügyvéddel — mint fiatalabb generáció — a második preference compániát, s így tovább. Hanem mikor egy disznótorban, vagy névnapon összejöttek, számba nézve kiadták a huszat. Akkor már a két káplán, egy-két ügyvédsegéd a járásbírósi fiatalabb tisztviselőkkel mindegyüvé tartottak.

Meg volt a nagyuri haute-volée is. Egy süket báró, a ki most postamester volt ugyan, de addig nem adott vevényt az ajánlott levélről, míg meg

TÁRCZA.

H I T.

Háborgó tengeren,
Egy kis hajó megyen;
Bent a félénk csapat
Retteg, ha nő a hab.

Észak felől a szél,
Rémes hangon beszél,
Egy-egy hullám darab,
A kis hajóba csap.

Már elborul az éj,
Növekszik a veszély.
A szélvész zug, zajong,
Hullám hullámra ront.

De a hajóba bent
Félelmes néma csend,
A vész üvölt vadúl,
S alszik mélyen az Úr!

Az árbocz hogy recseg
Sikolt a kis sereg:
Ébredj oh Mesterünk,
Segíts, mert elveszünk!

Csak tűnő pillanat . . .
Az Úr im felriadt:
Int és lesz hirtelen
Mély csend a tengeren.

műveltség idegen köntösébe öltöztetve és annak nyelvét terjesztve — ugyanaz az eszme, melynek első meghonosításával 1848. előtt a magyar nemzet dicsekedhetett. Igen; a Ronge, b. König és mások által importált „Fröbel gyermek kert” eszméje, mint valami csudatünemény, valami új föltalálás kísértett a fővárosban; pedig itt mindenki jól tudhatta, hogy gr. Brunswig Teréz már 1828-ban föllállítá Budán első „angyalkertjét”, (talán maga Fröbel is töle vette a „kert” nevet); sőt ő volt az, ki Ausztriában és Bajorországban is elterjeszté.

A magyar paedagóg-világ még azt is tudta, hogy bármily nagyérdemű paedagóg is Fröbel, módszerében (a szemléltetés és műveltetésben) kevés az eredetiség; ez eszme első valódi képviselője Commén, épen Magyarországon szerzte legszebb babérait még a XVII. században; és hogy a mi kisdedővő intézeteink vezetése jobb, helyesebb, mint a németországiaké. (Kivált most, miután azt, a mi Fröbelnél jó, szintén fölvette.)

Elég, hogy a dolog új volt; tetszett, divatba jött; és már ott állott a dolog, hogy e „roppant vívmányért” a főváros a gyermekek germanisáló intézetévé alakuljon.

Ekkor léptünk föl a „kisdedővő egyesület” eszméjével, mely egyesítve a főváros jobb erőit a magyar kisdedővás zászlója körül; legyen a mennyire szükséges Fröbel is, — de magyar nyelven.

E föllépés teljesen sikerült. Egyszerre tulajdonította az apró egyesületeket és tanyáját épen a Terézváros közepén ütvén fel, megnyitá két éves tanfolyamu képzőintézetét 1873-ban.

Már két év múlva kieszközölte az új egyesület a régivel tervezett egyesülését „Orsz. kisdedővő egyesület” név alatt; és a bekövetkezett 14 év folytán, száz egynéhányról fölemelte az óvodaintézetek számát 500-on felül és 60 bennlakó növendék mellé, 30 árvából álló minta óvodának ad helyet; ennek czélszerű épületét épen ez évben juttatva fedél alá. (Szegényháztér 7. sz.)

E haladás, e működés egészen tervszerű volt.

Elvei: magyar nyelvű óvás, nemzeti szellemben; főtökintet az anyagi és erkölcsi megóvásra, de a test és lélek tehetségei lehető kifejtésével; teljes nyilvánosság és a hol szükséges, az óvás folytonos tartama reggeltől estig.

Rendszere: 1. Erős középponti egyesület és óvóképző intézet a fővárosban.

2. Minden megyei székhelyen vagy népesebb városban a lakos számarányához mért számu rendes kisdedővő intézet; fenntartva a község, állam vagy társadalmi szövötközés (egyesületek) által; képzett, okleveles óvó vezetése alatt.

3. Végre a kisebb községekben egész évi

Az uri asszonyságok és egy-egy hajadon kisasszony — ki udvarlójának az napra szabadságot adott — a nappaliban, a jó Kamuthyné, a kedves Erzsike és Francziska kisasszony társaságában szoktak csevegni. Ha Berényi Zsigmond, a ház barátja úgy hetenként kétszer bejön Kővárról, akkor nap Erzsikével négy kézre zongoráznak, Francziska kisasszony kissé hamisan énekel, vagy épen leány leánynyal, asszony asszonynyal tánczra is perdül.

Fiatl ember csak ritkán fordult meg Kamuthyknál: csak ha hivatalos vacsora, vagy társas estély volt. Pedig Berényt senki se tekintette esküvő, mint a „ház barátját”; arról, hogy Erzsike és közte komolyabb szivviszony volna, senki sem tudott s a szép leány és szép hozomány mellett eme különös dolog csak abban áll, hogy Erzsikét valóságos gyermeknek tekintette mindenki. Egy ifju ur se panaszkodott reá, hogy irányában nem volt kellő figyelemmel; de mert mindenki iránt egyformán lekötelező és nyájas volt, ezért a házasulandó ifjak eme Eldorádójában az elbeczézett és elkényeztetett lovagok jobbnak látták ottan ütni állandó tanyát, a hol a házi kisasszony részéről meleg kézszorítás-sal, a mama részéről jó vacsorával, a tata részéről pedig saját termésű borral és „saját” szivarral járt a mindennapos vizit. Ilyen helyeken még azonfelül vele remegtek, ha megcselekedett párbajairól beszélt; óvták a meghülestől; (a kisasszony saját kacsóival türte fel kabátja gallérját hazainduláskor,) — szóval nagy volt az értékük. S hogy sikongtak, ha bizonyos ural az „Arany kifli”-ben tett fogadásáról beszélt! Hogy elhalványult a baromorvos kiasszonya mikor ideálja Balhási Gusztai, az iktató, a káplánnal fogadott, hogy egy ülő helyében tizenöt vajjas szarvast eszik meg ugyanannyi pár tornász virslivel, s a megboldogult virsliket ugyancsak tizenöt krigli sör fogja majd kisérni az öröknyugalomra! (Folyt. köv.)

vagy csak nyári fenntartással egyszerű menedékház, melyben a falu gyermekei, kivált a nyári munka idejében, reggeltől estig fölügyeletet s ha kivihető, déli étkezést nyerne; egyszerű, de értelmes dajka fölügyelete alatt, kit jól megválasztva, a megyei hatóság vagy megyei kisdedővő (köz művelődési egyesület) valamelyik városi óvodában 3—4 hónapon át képeztet és az orsz. kisdedővő egyesület által kiadott „Dajkakönyv” alapján elméletileg is beoktat és vizsga után kellő bizonyítékkal lát el.

Ebből az egész országot fölölelő tervből ma már teljes erejükben állanak:

1. A központi erős egyesület, az „orsz. kisdedővő egyesület” 4—500 taggal és elegendő vagyoni alappal.

2. A központi képző intézet (Budapest, szegénytér 7-ik szám), mely évenként 40—50 óvnőt bocsát ki kebeléből és 30 árvából mintatódát tart fenn. Teljes felszerelés mellett 60 növendéket fogadhat be. De meg van

3. A megyei központi vagy városi óvodaintézetek nagy száma is, fölül 500-on, melyekben a falusi menedékházak dajkái kellő kiképzést nyerhetnek.

Hátra vannak még a falusi menedékházak, melyeket csakugyan nem állíthat föl más, mint a megye, a törvényhatóság intelligenciájának buzgalma, hazafisága és emberszeretete.

És e szép munkát, hála Istennek, a megyék már meg is kezdték.

P. Szathmáry Károly.

Tanévet bezáró beszéd.

(Tartotta Faluvégi A. igazgató-tanár. 1887. évi június 24-én.)

Kedves növendékek!

Képzőművészetünk hajója tizenhetedik izben áll a kikötő előtt. Vonjuk össze a vitorlákat, mert még csak néhány evezőcsapás — és ismét horgonyt vethetünk, hogy pihenőt tartsunk, mely alatt újabb erő kell meritenünk a tovább utazásra. Mert nemcsak általában vagyunk szüntelen utazók és vándorlók e földön, hanem a művelődés, képzettség és tökélyesbülés utja is végnélküli, mely nem ismer megállapodást, hanem csak nyugpontokat... És már egy ilyen nyugponthoz jutottunk mi a végperceit számláló 1886—87. tanévvél.

Mielőtt azonban e nyugpontra — egy év gondja és fáradalmi után a megérdemelt pihenés élvezetének engednők át magunkat, vessünk egy visszapillantást az utra, melyet hajónk a lefolyt tanév alatt maga után hagyott; vegyük számba utazásunk főbb mozzanatait és eredményét még itt a hajón, melyet néhány hétig a kikötőben hagyandók vagyunk.

1886. szeptember 5-én keltünk vala utra lelkesedéssel és reményekkel telten. Legyen áldott Isten érte: vezérő azent keze megóvott minden olyan közös bajtól, soracsapásoktól, melyek egymásra ható lelkesedésünket lelohaszthatták, reményeinket elrabolhatták volna.

Indulásunk előtt megjelöltük és részleteztük vala a czélt és eszközöket, mely felé törekedni, melyeket értékesíteni önk 41-on vállalkoztak. E kis sereg a kezdet óta idáig 6 ügytárrsal apadt, kis betegség miatt, erők elégtelensége érzetében, hivatás hiányában vagy tanácsunkra hagyták oda a munkát, melyet mi — e hajó népe, — közösen művelünk. 35-en azonban Isten segítségével eljutottak önk a végponthoz is. De a munkavezetők közül egyet az évi munka megindítása után csakhamar elvesztünk; a kevesen hívnak találattván, többre bizatott meg. Mi kedves kartársunkat és barátunkat fájlaljuk, önk pedig szeretett tanárunkat fájlalhatják benne; mert 14 éven keresztül ő is szíve, lelke melegével volt ez intézethez s legközelebből ennek ifjuságához forrva, ennek szépre, jóra irányzott törekvéseit, fejlődését az önképzés útján is hathatósan támogatván. Egyszóval elmondhatjuk, hogy szíve legnemesebb érzelmeivel s lelke legjobb erőivel szolgálta intézetünket egész itt léte alatt. Szívünk boruját elvesztése fölött csak az ő előléptetésének tudatából származó őszinte örömmérsekl, melyből kifolyólag kívánjuk, hogy új állásában legyen oly szerencsés, legyen oly boldog, amint ő azt becsületes törekvéseivel, lelkiismeretes és fáradhatlan munkálkodásával megérdemli.

Az eltávozott helyébe új munkaerő állíttatott. Mi ez új társunkat is kartársi szeretettel és bizalommal csatloltuk magunkhoz. Adja Isten, hogy e szeretet, mely kölcsönhatásában sokra képes, meghozza óhajtott gyümölcseit képzőintézetünk számára!

Hogy már az önk elébb érintett vállalkozása — kedves ifjuság! — mennyiben lett sikeres, végeredményben mennyire örvedetes, az a következőkből tűnik ki:

Elismeréssel nyilváníthatom, hogy a kitűzött czélt önk közül többen szem előtt tartották. Innen van aztán, hogy magaviseletükkel, szorgalmukkal és évi munkálkodásuk eredményével egészen véve meg lehettünk elégedve. Tűrhetetlen magaviseletért, botrányos hanyagságért elbocsátani vagy az állami segélytől megfosztani évfolytában közülök senkit sem kellett ugyan, de egy iskolatársuk jónak látta a „consilium abeundi”-t megfogadni és a mult hó elején körünkől végleg eltávozni. Kisebb foku erk. büntetéssel és pénzbürséggel illetni azonban többeket voltunk kénytelenek a tanév folyama alatt. És minő hibákért különösen? Olyanokért, a melyekkel korokban és helyzetükben már nem kellene találkozniuk és a melyeket éppen ennélfogva kevésbé lehet tűrnünk: a meg gondolatlanságért, köteleesség mulasztásért és daczért!

Munkássági vágyuk (előtörekvésük tanubizonyossága leone az önképző kör is, melyet önk e tanév elején újból megalakítottak és mostanig fenntartottak. Ekvözben az intézeti előjáróság és a városi érdeklődő közönség előtt is örvedetes életjelt adott magáról a kör, rendezvén t. i. folyó évi február 2-án, mint halhatatlan Eötvösünk halálának évforduló napján, egy szép emlékünnepelet a következő műsorozattal: 1) Kardal, Rossini „Korinth ostroma” dalműből, énekelte az összes kép. ifjuság. 2) Emlékbeszéd, írta és előadta Erdőközi János IV. éves kép. növ. 3) „Immortelle” Küchentől, hegedün előadta Lakatos S. I. éves, zongorán kísérte Csighy S. IV. é. növendék. 4) Búcau br. Eötvös Józseftől, szavalta Veress Károly II. é. növ. 5) Loreley, kardal Silchertől, előadta a kép. magán dalkör. 6) Br. Eötvös József emlékezte Zichy Antal-tól, szavalta Lakatos S. I. é. növ. 7) Hegedű négyes, előadták Lakatos Sándor, Balázs Márton, Pápai László és Erdőközi János kép. növendékek. 8) A munkácsi rab, Jókai Mórtól, szavalta Erdőközi J. IV. é. növ. 9) Szózat, Egressy Bénitől, énekelte az összes ifjuság.

Sajnos azonban, hogy a kör mindjárt újra alakulásakor bizonyos szétvonást és működésében változó szorgalmat tükröztetett vissza; az év vége felé pedig már annyira megcsappant buzgalma és kitartása, hogy egy sikeres zárünnepelelyre sem tudta magát kellőképen összeszedni, a miért ez ünnepelelynek el kellett maradnia. Annál sajnosabb és lehangolóbb a jelenség, mert e kört maga az ifjuság önként a saját vágyódása és szükségzete kifolyása gyanánt alakította; a saját embersegéből kellene hát azt fenn is tartania lelkes és erodeményes munkálkodásában, nem pedig a vezető tanárnak, sőt az egész tanári karnak aggodni, szorongani és küzködni fennállásáért, működéséért, amint ez már régóta kedvetlenül tapasztalható. És éppen e tapasztalat indit engem azon komoly felhírást intézni önk-höz, hogy ha jövőben sem tudnának több életet és erőt kölcsönözni e körnek, nem tehetnék sikeresebb és örvedetesebb működésért: akkor jobb lesz azt beszüntetniük és talán egyszerű olvasó körre átalakítani, ahol aztán szellemi erőiket, meglevő pénzbeli s egyéb vagyonukat elég egyszerűen értékesíthetnek.

Önképzésüket különben magántanítással is igyekeztek önk előmozdítani, többen nyervén közülök ajánlat vagy összeköttetések útján ily megbízatást, mi által míg egyfelől leendő foglalkozásukban gyakorolták magukat, addig másfelől anyagi segélyt is szereztek maguknak. Nem hagyhatjuk azonban megjegyzés nélkül, hogy ritka ilyen magán vállalkozásnál észlelhető, hogy a magán tanítókodás ne történék a a tanulás rovására. Pedig egy szorgalmas és lelkiismeretes ifju ember a két dolgot igen jól összeegyeztethetné, sok szép példa van rá a multban s egy-egy a jelenben is. De ha nem tudja összeegyeztetni, akkor a saját érdekében ajánljuk bárminek is, hogy hagyjon békét a magán tanítókodásnak s legyen jó képezdei tanuló, mielőtt tanító akarna lenni, hogy ne legyen aztán, mint ez gyakori eset, rossz tanuló és rossz tanító is egyszerre.

Az évi számadás: a befejezett zárvizsgálatok megítéléséhez érkező, elmondhatjuk, hogy e vizsgálatok viszonylag elég jól ütöttek ki. Igazolja ez állításunkat a végeredmény is, mely szerint az összes vizgázottak közül 10 jeles, 21 jó, 1 elégséges és csak 3 elégtelen általános osztályzatú. Utóbbiak közül is egy, legfennebb két tantárgyból kapott az illető elégtelen tanjegyet és így mindhármán javító vizgára állhatnak. A vizsgálatok folyamán szemléltethetett írásbeli dolgozataik, rajzolataik és egyéb mutatványaik is igyekvő munkásságra mutatnak. Naplók, füzetek nem oly szembántó tarka-barka köntösben jelentek meg most, mint ez régebben rossz szokás volt, hanem mind kék táblával ellátva. A tiszta és csinos írásra azonban még mindig több figyelem és gond fordítandó. Egy vagy más irányban kifejtett szorgalmukért, sikerült munkálataikért többen jutalmat is nyertek, amint az mindjárt fel fog olvastatni, a midőn a jutalmak is kiadatnak. Milyen kár, hogy ez örvedetes mozzanatnak is árnyoldalt szereztek némelyek! — Habár kevesen is, akik nem réstelték oly dolgozatokat nyújtani be mutatvány gyanánt, a melyenket egy önértetes, a szép iránt fogékony fiatal ember még a saját lim-lomja között sem tűr, nem tűrhet meg.

Képezdei gyakorlóiskolánk nyilvános vizsgálatáról sem szabad megfeledkeznünk, mely egy egész napon át szép rendben, jó eredménnyel folyt le és igazi örömet okozott nekünk.

Halljuk meg ezek után részletes osztályzataikat és vegyük át az illetők a nyert jutalmakat...

És most egy évnék fáradságos munkája után pihenő bocsátjuk önket. Elbocsátjuk reájok várakozó szeretteik ölelő karjai közé. Hozza Isten vissza önket testben és lélekben megfrissülve ismét intézetünk gondozó, nevelő kebelére. A kik pedig tanulási pályályukat itten bevégezve, végleg elválnak tőlünk, azok vigyék magukkal intézetünk szülői áldását; vigyék magukkal irántuk való további érdeklődésünknek és szeretetünknek biztosítását. De ne feledjék el azon atyai intelmünket és tanácsunkat sem, hogy az itt nyert alapon igyekezenek szüntelen tovább képezni magukat. Lelelkiismeretes munkálkodás és a becsület legyenek jelszavaik, melyeknek paizsa alatt, melyeknek védelme mellett megalapíthatják saját jólétüket s örömeire és becsületére válhatnak e szakiskolának is. Az isten vezérleje, az isten áldja meg önket!

Emelkedjünk e pillanatban hálátelt szívvél mindnyájan az Istenhez! Nincs több szavam; az 1886—87. tanévet e királyi állami tanítóképezdeben befejezettnek nyilvánítom.

Vidéki levél.

(Képviselő választás. — Temetés.)

T. Szántó, 1887. június 26.

Elmult a nagy nap. Megtörtént kerületünkben is a képviselőválasztás. Jelöltünk volt quantum satis. Pécsy Gábor kormánypárti, Szongott Jakab függetlenségi, Offner József mérsékelt ellenzéki programmal. Ugy támadtak mint a gomba. Ez utóbbi jun. 10-én

megjelenvén Tasnádon, a Tömpe vendéglőjében elmondta programját, mire egy, a hallgatók közül ilyen formán felelt: „Meghallgattuk önt, meg is köszönjük szíves ajánlközt; de miután nekünk már van jelöl-tünk, quantum satis, önre nincs szükségünk.” „En nem erőltetem, sőt maga is kérem önt — felelt vissza Offner ur, hogy reám szavazzon, — elegendő nekem az én embereim.” S ezzel megkezdette zászlóival a körjáratot községről-községre.

Eközben érkezett egy másik jelölt is dr. Szadovszky József függetlenségi programmal, kinek javára Szongott Jakab visszalépett s kit a 48-asok nagy rokonszenvvel fogadtak. Ezt látván Offner ur, behuzta zászlóit s így csak két jelölt köré tömörültek a szavazattal bírók.

Mindkét pártnak működése csendes, zajtalan volt, még a választás előestéjén is olyan zajtalan, mintha másnap választás se történne.

Végre felvirradt a nagy nap. Vig danát zengedezve, zászlókkal, hosszú kocsisorral vonultak be a pártok a választás helyére, mindenik azon hitben, hogy övé a győzelem.

A harc megkezdődött. Délig kétes volt, hogy ki leend a győzelem. Azonban délután már lehetett látni, hogy Fortuna kisasszony csakugyan dr. Szadovszky szemébe kezd mosolyogni, amint hogy csakugyan így is történt.

A záróra 8 órakor letelén, Szadovszky 23 szótöbbséggel az elnök által megválasztott képviselőnek proklamáltatott. Kravall nem volt. A választás szép rendben folyt le.

Választás után — temetés.

Mr. Kávéson Kovács Mihályné, született gyermekmonostori Kabós Borbálát, a nemes szívű, — a gyermekeit oly forrón szerető édes anyát, a szegények jóltevőjét, folyó hó 24-én kísértük örök nyugalomra a csülkői sírboltba Tasnád és vidéke értelmisége, ugyszintén a számtalan sok szegények, kik az idvezültnek kegyes jótéteményeiben oly gyakran részesültek, mindnyújan ifjú részvéttel osztottunk a gyászoló uri család keserveiben.

A magas ravatalra helyezett díszes koporsót értekes koszorúk borították. A háznál tiszt. Diószegi Mór meghatón rajzolta a jó és hű édes anya képét s a koporsóra mutatva, rajzának eredetijét is felmutatta. A jelenlévők könyveket hullattak érzékenyen találó szavaira. A sírboltnál tiszt. Bartha Dezső egy rövid imában siratta el az idvezültet s kért vigasztalást a kesegő unni családra a Mindenek Urától.

Legyen csendes álma, a kegyelet és emlékezet örömeazon felettel!

Érmelléki.

Különfélék.

— **Felhívjuk** azon t. előfizetőket, kik lapunknak előfizetési díjaival hátralékban vannak, hogy tekintettel a lap költséges kiállítására, az amugy is csekély előfizetési díjat mielőbb beküldeni sziveskedjenek; különben a lap további küldését kénytelenek leszünk beszüntetni. A kiadóhivatal.

* **Lapunk** mai számához csatolt mellékletünkre felhívjuk a gazdaközönség figyelmét és ajánljuk azt meleg érdeklődésükbe.

* **Személyi hir.** P.Szathmáry Károly városunk szülötte s lapunk kitűnő munkatársa a nyári idényre családjával együtt körünkbe érkezett.

* **Kinevezés** Szakács Balázs zsbói kir. aljárásbíró a tordai kir. törvényszékhez alügyészszé nevezetett ki.

* **Athelyezés.** Aszalós János, a helybeli adóhivatal közszeretben álló tisztje, M.-Szigetre lettáthelyezve. A lelkiismeretes hivatalnoknak, jó barátnak, kedves emléke sokáig feledhetetlen lesz közöttünk is.

* **Bucus.** Hirtelen történő távozásom miatt nem volt elég időm arra, hogy mindenik barátom, ismerősem és jóakarómtól személyesen bucsuzhassak el. Így tehát a „Szilágy-Somlyó” utján veszek tőlük bucsut és mondok nekik „Istenhozzádót”, kérve őket, hogy jóindulatukban és szíves barátságukban ezentul is tartsanak meg úgy, a mint én is mindenkoron szeretettel őrzöm meg emlékeiket szívemben. Szilágy-Somlyó, 1887. június 30-án. Aszalós János IV. oszt. adótiszt.

* **Tűzoltók nyári mulatsága.** A helybeli önk. tűzoltó egyeslet parancsnokságától a következő sorok közlésére kértünk fel: A n. é. közönség szíves figyelmébe! A folyó évi július hó 3-án a tűzoltó egyeslet nyári táncvizalmat rendez. Tudvalevő dolog, hogy egy oly költséges beszerzést igénylő egyesület, mint a miénk, csakis társadalmi uton, segélyezés, vagy mulatságok rendezése által juthat oly jövedelemhez, mely existenciáját, szerelvényekbeni gazdagságát s így jövőbeni fennállását is biztosíthassa. S mi hálátlanok lennénk, ha a közönség ellen panaszkodnánk; mert az mindenha híven támogatta az egyeslet anyagi áldozataival. Nem is azért, hanem egyszerűen a szokásnak hódolva hívjuk fel a városi és vidéki t. közönséget s az egyeslet barátait, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg e mérsékelt belépti-díjjal egybekötött s városunkban amugy is egyedüli nyári táncvizalomra: mulatva használni a közügynek, ez legyen a jelszó! Az önk. tűzoltó egyeslet parancsnoksága. Sz.-Somlyó, 1887. június 26. Vischán Elek, főparancsnok; Hulinka Sándor, segédtiszt.

* **Iskolai vizsgálat.** A helybeli rom. kath. VI. osztályu leányiskolában e hó 30-án délelőtt és a délutáni órákban tartattak meg az évi vizsgálatok, melyre a szülők és tanügy iránti érdeklődők tisztelettel meghívatnak.

* **László napja.** E hó 26-án érdemes főszervezőtőnk „szerkesztőségi vacsora” czímen lapja belmunkatársainak tiszteletére estélyt adott. Ez máskor is meg szokott történni, de most annál öröndetesebb volt mindenkire, mert az alkalom egzsersmind a köztisztelet s

szeretethben álló szerkesztőnek névelő estélye is volt. Az estélyen szép számu vendég vett részt, kik között általános volt az öröm, mert mindannyi a személyes tisztelet, barátság vezette ide. Kedvre-kedv derült; a dñsan tertett asztal mellől először is Surányi Gyula emelkedett fel, ki költői szép szavakban éltette a kitűnő házi gazdát. Azután Fejér Ignác szolt a tiszteletreméltó érdemes házi asszonyhoz, beszédjében méltatva őt, mint „igazi nőt” s hogy ebbeli érdeme vonzóvá, kiemelkedtette a társadalomban. Most maga a házi gazda következett, ki üdvözölte szerkesztő társát Hulinka Sándort. A szívből jött hang, valóban szívhez szolt, mi elég bizonyíték az iránt, hogy a szép szavak, a lap körül szerzett érdemeihez igazán méltók voltak. Azután Hulinka vette át a szót, ki lelkes szavakban az igazi magyar matronák példányképére, a „nagymamára” üritette poharát. Még volt több sikerült pohárköszöntő is; — majd Fejért, majd Surányit éltetve. László estélye valóban közörmömben telt el, sokáig emlékezetünkben marad. A jókedv lelkesedésig ment; annak is tudható be, hogy az ott maradás egész a késő éjbe nyúlt.

* **Vizsgálat.** E hó 23-án tartotta meg a rom. kath. főeleml iskola az évi zárvizsgálatot. A szülők és érdeklődőkön kívül jelen volt főt. Trusza Lajos eszereplébános, egyházmegyei tanfelügyelő és főt. Csák Alajos gym. és elemi iskolai igazgató, kiknek felügyelete alatt folyt le a vizsgálati sorrend, az eredmény reményen felülnek bizonyult, a gyermekek értelmes felelete, bátorsága és kellően éleszett figyelme kedves benyomást tett a hallgatóságra. A paegagogiai ügyeség, a módszeres izlés, mi az iskolai életnek fő feltétele, valóban meglátszott a növendékeken. Többek között szép volt hallani a számtani, történelmi feleleteket, melyet a növendékek egy, az igazgató által adott themáról dolgoztak. Igen sikerült volt a vizsgálatot bezáró összhangzatos ének, melyet maga az osztályvezető irt szövege és zenéjével együtt (quartetben) a gyermekek számára. Az igazi iskolai fegyelem, a gyermekek alapos készultsége váljon dicséretére a III. IV. osztály vezetőjének, ki kötelességének tudatában lévén, úgy tette meg azt, a mint a szó legnemesebb értelmében megtennie kell. Sok ilyen embert az iskolának, s tanügyünk szép virágzásának néz elébe. (Beküldetett.)

* **A zilahí m. kir.** állami tanítóképezde zárvizsgája június 24-én délelőtt történt következő sorrenddel: Az ifjuság megnyitotta az ünnepélyt egy korál énekléssel. Jelen voltak: ngs. Kerekes József kir. tanácsos tanfelügyelő, tek. Szikszai Lajos alispán, tek. Czell Benő, nagytiszteletű Nagy László urak, uint igazgató tanácsosok; és összes tanári személyzet és az ifjuság. Az igazgató szép, alkalmi beszédére, — melyet lapunkban egész terjedelmében közlünk, — az érdemsorozatok felolvasása és a jutalmak kiosztása következett. A díjakat részben, mint pályadíjakat az ifjusági önképzőkör tüzte ki tanítási, szavalati és különféle zenei versenyekre, részben egyes tárgyakban kiválóbb szorgalom megjutalmazása képen nyertek el. Kiemelendő a Lőrinczi György képviselő ur 4 darab tallér adománya az alkotmánytanban legkitűnőbb két tanuló részére és nagytiszteletű Nagy László ur 8 forint adománya a példás magaviseletű növényekéek számára és azon nemes ígérete, hogy ezen adományát a jövőre is fentartja és ezenkívül a legkitűnőbb ev. ref. vallásu orgonistának még évenként egy aranyat ígért. Tartsa isten soká, hogy nemes ígétét sokáig válthassa be! Az ifjuság „szózat” éneklésével zárta be az ünnepélyt. Egy jelen volt.

* **Az év vége.** Ujra eljött a véghatár; elvegyült a mult idők közé megint egy iskolai év, melynek nem régen mondtunk „Isten hozott”-at. Alig lépte át az iskolai élet kiszűbét a pajzán gyermek, már is bucsúnia kellett a helytől, hol egy éven át szedte fogékony lelkébe a tudományos ismeret és tiszta erkölcs magvakat. Tegnapi az iskolai év bezártával haza is távozott a kis sereg; — egy része itt, másik pedig a falvakon kereste fel a tűzhelyet, honnan oly édesen integet a jöltévő szülői kéz, mintha valami gondot kellene lecsókolni a még borutlan homlokról. Két hónap nem sok idő, de mégis elég ahoz, hogy a kis nebuló az anyai kebelen kipihenje ama fáradalmakat, miket az iskola komoly falai között kellett átélnie. Ime meg van az öröm; a romlatlan szívnek igazi jutalma. Szalad az évet sikerrel végzett fia, mutatja a kitüntetéssel megrakott bizonyítványt, míg a másik a szégyentől lehorgasztott fővel hallgat, büntét átérzve a jövőbe veti minden reménységét. Eljött tehát a kedves szünidő; jótékonyan hat ez, magokra a kötelességüket híven végzett tanfériakra is, kiknek kívánjuk, legyen édes egy évi munka után a két havi pihenés.

* **A passionátus csapkodó.** Alszei Lajos fuvaros a napokban, midőn fuvarozásából jött haza, utjában egy ménlovas katonát ostarával szembe csapkodott. A minden oknélkül bántalmazott vitézlő ménlovas a tisztességéről megfedekezett csapkodót a rendőrséghez jelentette be. Nagyon hihető, hogy az utczai kíméletlenkedés, csapkodás megboszulja magát s Alszei jó kedvének szomorú jutalmát veszi.

* **Fogorvosi műtermet** nyitott Gáspár József helybeli illetőségű fővárosi fogorvos Szilágy-Somlyón s pár napig minden e szakba vágó orvosi műtétet eszközöl.

* **Egy véres átjárát.** Vasárnap, e hó 26-án, Kis András helybeli lakos embertelenül kitüntette magát. Valami bejárat felett, mit egész jogtalanul magáévá akart tenni, összeperelt Duma Jánossal s keményen megverte őt. Az így érzékeny vereséget szenvedett Dumát nehezen sikerült a rabiatos ember kezéből kiragadni, különben talán teljesült volna ama ígérete, hogy az egész bejáratot megfesti a Duma vérével. A rendőrség gondoskodott a vitézlő férfin vérenek lehitéséről. Hűvösrre tették.

* **A zilahí ev. ref. főtanodában** jun. 28-án tartott meg az érettségi vizsgálatok szóbeli része br. Weselényi Miklós tanodai főgondnok mint elnök vezetésével dr. Hegedűs István kormányképviselő jelenlétében. Vizsgálatra állottak 9-en. A vizsgálat tartott reggeli 7 órától esti 8-ig. A kilencz ifju mind érettnök nyilvánítottatott. 2 jó, 7 egyszerű általános osztályzattal. Másnap, 29-én a főgondnok legidőse fia a fiatal Miklós

baró értelmes, szép vizsgálatában gyönyörködtünk, mely őt már VIII. oszt. tanulóvá képesítette.

* **A zilahí m. kir.** fitanító képezdében a tanképesítő vizsga jun. hó 26—29-én tartatott meg. Előállott 11 ifju, kik közül egy (Siroki Imre polgármestársunk hasonnevű fia) kitűnő, a többi jeles, jó és egyszerű képesítést nyert. Egy magánvizsgáló azonban két tárgyból pótvizgára utasítottatott.

C S A R N O K.

A vérkereszttség.*)

A magyar hadseregnek tavaszi győzelmes hadjárata megkezdődött.

A hadtestek három helyen lépven át a Tiszán, támadólag léptek fel a császári seregek ellen és előnyomulásukat szerencse kísérte.

A hátrahagyott Tisza-vonal védelme Asbóth erzedesre bízott, ki is ápril z-án a főhadi parancsnokságtól azt a rendeletet kapta, hogy az alatta álló hadosztálylyal a Tiszát rögtön átlépven, vonuljon a hadsereg után a pesti uton fölfelé.

E parancs azt az ujoncz zászlóaljat is érdekelte, a melyben akkor szolgáltam a hazát.

A moóri csatában szétvert Perczel Mór-féle hadsereg töredékei, mondám, gazdátlanul csatangoltak a hazában. Egy ily kis töredék egyetlen maradványaként jutottam én szülőföldemre, egy kemény januári estén.

Az anyák legjobbika remegő karjaival ölelte keblére már elveszettnek hitt fiát. A családot ért gyász némi enyhülést talált a véletlenül és váratlanul hazaérkezett egyetlen fiu jöttén, némi enyhülést, mert a család virágzó hajadona csak arra várt, hogy a megérkezett szeretett fivér karjai közt lehelye ki lelkét, életének 18-ik tavaszán.

Tompá fájdalom nehezült keblemre az utolsó viszontlátás alkalmával, mely nem engedett szememre álmot s az utolsó éjt töltém a szeretett nővér kihült tetemei mellett.

Igy talált a reggel, leverten, elcsüggedten a ravatalnál, midőn vig zene hangjai ébresztettek fel elmerengésem tompa zsibbadtságából.

Toborzó csapat vonult végig az utca simára fagyott haván. A látványra ösztönszerűleg siettem az utcára s a toborzó Nábrádi Benedek hadnagynál, mint a moóri csatából érkezett gyászvitéz jelentkeztem a csapatba leendő felvételre.

Nábrádi hadnagy örömmel nyújtotta kezét a kis honvédkáplárnak s jövővel bízottat, az ujonnan alakítandó Bocskay-csapatnál, ahol a tanult katonára nagy szükség van.

Büszke önértéztől dagadt kebellem követtem az ujoncz csapatot, melynek mintegy 40 emberből álló tömege azonnal parancsnokságom alá adatott s kiket azonnal az alakuló zászlóalj helyére, Hajdu-Böszörménybe kellett vezetnem.

A kötelesség, a haza parancsolt velem és én engedelmeskedtem a parancsnak, ravatalán hagyva a szeretett nővért, mellette a gyászoló anyák legjobbikával. Ott hagytam a temetést, hogy egy nagyobb temetésre siessek, ahol ágyuk dörgése pótolja a harangok gyászos zugását.

A felügyeletem alá helyezett kis csapattal H.-Böszörménybe megérkezvén, jelentkeztem a toborzás fejenél, Silye Gábor kormánypárti biztosnál.

Az erélyes kormánybiztos, a ki a haza védelmere 3 gyalog zászlóaljat és egy gyalog lovasszere-det állított ki a harcias hajduvárosokból, miután kikérdezett, értesült általam a felől, hogy én már puskaport is szagoltam, azonnal rendelkezésem alá bocsátotta már 300 főre szaporodott csapatot és annak gyakorlásával bízott meg, kinevezvén azonnal őrmesterré.

Felöltöttem a Bocskayak fehér zsinóros kék egyenruháját, felöltöztettem embereimet a kerület-házban elhelyezett ruharaktárból és napokon át veztettem a gyakorlatokat a keményre fedett havon mindaz ideig, míg Jakovics Sándor százados és Szabó Ferencz főhadnagy a csapathoz megérkezvén, mint kinevezett tisztek a parancsnokságot átvették és a 600 főre nőtt csapatot B.-Ujvárosra átvették.

B.-Ujváros volt a tartalékosapat főállomáshelye, a hol Collig őrnagy szervezte az ujonan alakítandó zászlóaljat. Itt láttattunk el a horvátoktól elvett könnyű kapszlis fegyverekkel és gyakoroltuk magunkat a fegyverkezésben egész télen át, a magyar és német városrész között elterülő nagy tónak hóborította sima jégkérgén.

B.-ujvárosi állomásozásunk napjai egyhanguságban s folytonos gyakorlat közben folytak le, némi változatosságot csak az adott, midőn a német városrészből a Semsey-kastélyban levő hadparancsnoksághoz kellett mennem naponkint a napiparancs átvétele végett.

Itt találkoztam Rózsa Sándornak mintegy 150 tagból álló lovas csapatjával s nem egyszer mosolyogva gyönyörködtem azon eredeti, ősieles jellegű katonai szolgálatlétel különlegességében, a mely előttem, mint más fegyvelmezett és renhez szokott katoná előtt sajátságosnak tűnt fel.

A sötétkék lobogós ing és gatyás egyenruházott csapat marcsona alakjai, nyakokba vetett karikás ostorral és a nyeregkapába illesztett sárga tűzfokossal felfegyverzetten, valami rémletes képet ténítettek föl. A pusztá fiait jellemző szótlanúság és komoly mogorvaság nem annyira rokonszenvet, mint inkább idegenkedést keltett a szemlélőben és legkevésbé sem csodálkoztam rajta, hogy ha szvalisésrok a csikósokat respektálták, mert az az izmos, vadtekintetű szegény legényekből alakult csapat bizony nem sok elnézést tanúsított a lisztes

*) Mutatvány Kárpáti Nagy Benő „Egy honvéd albuma” czimű művéből, melyről jövő számunkban bővebben szólunk.

Az ostoros csikós csapatnak különös katonai szabályai voltak, öt-hat izmos, meglett ember teljesítette az altiszti szolgálatokat, a kik a kivonult s katonás sorba állott legénység előtt fogadták parancsnokukat, Rózsa Sándort, midőn a szokott parancsnokát kiosztandó volt s a kik a vezért, — a ki őrmesteri rangjelvényt hordott, — „gazduram“ czímmel tisztelték meg.

Az eddigelé Asboth ezredes parancsnoksága alatt állott csapatunk az Aulich tábornok által vezényelt 2-ik hadtestbe lett beosztva és ápril 7-én érkezünk meg első állomáshelyünkre, Czinkotára és pár napra már erőszakolt látszólagos támadást intéztünk a Pest előtt levő osztrákokra.

A Bocskay-zászlóalj, az Aulich főparancsnok hadosztályába lett besorozva és Czinkota alatt táborja szálltunk.

Ápril 10-én éjjel ugyanis a czinkotai magaslatokon tanyázó hadosztályunk parancsot kapott, hogy egy kiszámított támadást intézzen az ellenségre a védett helyeket határozottan és gyorsan, kihívásig ütközetre kényszerítvén: a jó Don Miguelek és zászlóaljunk, a vett parancs folytán megoldotta feladatát, az ellenség már csatarendben állott, hogy az ütközetet elfogadja, azonban midőn crejét kifejtette, mi visszahúzódtunk táborhelyünkre, csak lovasságunk venén fel imitt-ammott egyes helyeken apróbb összecsütközést.

Csapatunk 6 századba felosztva egy rendes zászlóaljat képezett, azonban még a tisztikar nagyon hiányos volt, úgy hogy némely századhoz alig jutott 2—3 tiszt, azok közül is egyik kórházban, másik az élelmezéssel, harmadik a számvévóséggel és segédtsízi köteleesség teljesítésével volt elfoglalva és az a második század, melyben mint őrmester beosztva voltam, különösen oly hiányt szenvedett tisztok számában, hogy Jakovics Sándor a kerepesi kórházban betegen feküdt, Nábrádi Benedek hadnagy pedig az élelmezéssel volt elfoglalva, egyedül a rosznyói származású Hunyadi hadnagy felügyelete alatt állott a század és annak gondjai, mondhatni egyedül rám nehezedtek.

(Vége köv.)

4184. és 4569.—1886. tlkvi sz.

Az adókinostárnak Szilágyi József ellen 169 frt 81 kr adóhátralék, ennek késedelmi kamatai 5 frt 10 kr, végrehajtási 5 frt 60 kr, árverési kérési és a további költségek erejéig, valamint kiskoru Nyárádi Ilka gyámjának ugyancsak Szilágyi József ellen 77 frt 82 kr tőke, ennek 1882. évi január hó 8 tól járó 6% kamatai, 11 frt 25 kr végrehajtási, 14 frt 90 kr árverés-kérési és a további költségek erejéig ezenel elrendeltetvén, határidejéül 1887. évi július hó 11-ike d. e. 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Kraszna községhezához kiténtetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapítottak meg:

Ellenben a krasznai 399 tjkönyvbeli birtok nem a végrehajtást szenvedő, hanem a Szilágyi László és társai nevére lévén bejegyezve és arra a kincstár végrehajtási joggal sem bírván, e tekintetben az árverésnek helye nem lehet.

II. Árverelni szándékozók (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tisztszáztóljárt készpénzben, vagy óvadékképpénz értékpapírban a bírósági kiküldött kezéhez banatpenzüll előre letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbbet ígérő köteles a vételár egyharmadát a le-ítéstől 30, másik egyharmadát 60, és harmadik harmadát, melybe a bánatpénz is beszámítandó 90 nap alatt, mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó- mint letét hivatalnál a letét kezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

IV. Tartozik vevő az árveréstől kezdve a birtokkal járó minden közterhet viselni és a vétel tárgya után kiszabandó kincstári illetéket fizetni.

V. A mennyiben egy jobb vételári ígéret utólagosan nem tétetnék, jogosult lesz vevő az árverés jogerejévé váltaul innen nyerendő vételi bizonyítvány mellett a megvásárolt ingatlant tettleges birtokába és használatába átvenni, de a tulajdoni jog csak az árverési feltételek teljesítése után fog részére hivatalból bekelezettni.

VI., Ha árverési vásárló az ígért vételár a járulékát a kitűzött határidőben be nem fizetné, ellene bár melyik érdekelt fél kérelmére az 1881. évi 60-ik t. cz. 185. §-ban foglalt következmények terhe alatt újabb árverés fog elrendelteni.

Jelen árverés a krasznai 450 és 544 tjkönyvbe bejegyzendő.

Kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság. Sz.-
Somlyón, 1887. április 30-án.

55-1-1 DOBOLYI,
kir. iárásbiró.

Szilágy-Somlyón a megyeház
utezában levő 49-ik sz. a. ház, ju-
tányos áron örök áron eladó. —
Értekezhetni Herskovics Lajos ter-
ményüzletében Sz.-Somlyón. 54—1-1

Előfizetési árak:

Egész évre...	14	frt	—	kr.
Félévre.....	7	»	—	»
Negyedévre...	3	»	50	»
Egy óra.....	1	»	20	»

Egyes szám Budapesten 4 kr.
Vidéken 5 kr.

Kiadóhivatás:

Budapest, nádor-utca 7. sz., földszint,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lamlások intézendők.

A „Pesti Hírlap” immár a kilencedik évfolyamát éli. Fényes írói kör csoportosul körülötte s a legújabb rendszerű rotációs gép nyomja, mely a lapot óránként 15 ezer példányban teljes 16 oldalon és már fölívágva állítja elő, mi nagy kényelmére van az olvasónak és egész Európában eddig egyedül a „Pesti Hírlap” dicsekedhetik ez újítással.

S méltán büszke lehet a Pesti Hírlap arra, hogy ma a legkedveltebb s legelterjedtebb lap, de még inkább arra, mint lehet azzá? Nem hiszelget soha a közönség hullámozó szeszélyének, hanem becsületesen és lankadatlanul, gyakran az áramlat ellen is lobogtatta a zászlót, melyet kitűzött. Pedig erre a zászlóra rossz idő járt, mert a liberalizmus a mi zászlónk. Magyarország újabb állami életének a liberalizmus a gyökere. Magyarországon csak egy hazafias program lehet hát: e gyökereket kimélni. Ez volt, ez lesz a mi irányunk, melyet csak azzal tödöttünk meg, hogy függetlenek vagyunk s leszünk a pártoktól.

A „Postl Hirlap“ nem hajlik sem ide, sem oda, nem ösmer pártokat és gyűlölködést; az igazságot keresi mindenben s mert csak az igazságot nézi, melyik oldalon van, meg nem nézi.

Politikai programunk tehát: erélylvel és igazsággal szolgálni a nemzeti politika, szabadelvű haladás és magyar demokracia érdekeit, kormánytól és pártoktól egyaránt függetlenül.

Vezetőikneket különböző pártállású jeles publicisták s politikai tekintélyűek írják: **Pulcsik** Ferenc, **Horváth** Gyula, gr. **Bánffy** Béla, **Eötvös** Károly, **Beksis** Gusztáv, **Tórs** Kálmán, **Pesty** Frigyes, **Borostyáni** Nándor, **Kenedi** Géza (felelős szerkesztő) stb.

A t. Házból cím alatt országos hírűvé vált karcolatokban az újabb írói nemzedék legkitűnőbb és legnépszerűbb tagja **Mikszáth** Kálmán humorizálja az országgyűlési pártok és notabilitások ferdeségeit, párttekinet nélkül.

Tárcarovatunk a legváltozatosabb, legélénkebb s oly gazdag, hogy nem ritkán három-négy tárcát is közlünk egyszerre; legjobb nevű s a közönség előtt legkedveltebb íróink gazdagítják a „Pesti Hírlap” e rovatát, kiknek sorából legyen elég kiemelnünk a következőket: dr. **Ágai Adolf** (Porzó, Csicserei Bors), **Bartók Lajos**, **Beniczkyné Bajza Lenke**, **Borostyáni Nándor**, dr. **Kenedi Géza** (Quintus), **Kürthy Emil**, **Mikszáth Kálmán** (Scarron), **Mural Károly**, dr. **Schwarz Gyula**, **Sebők Zsigmond**, **Szemere Attila**, **Szécsi Ferenc**, **Tábori Róbert** (Columbus) stb.

A többi rovatokra is a legnagyobb gondot fordítják rovatvezető munkatársaink: **Antalik Károly**, **Barabas Albert**, **Luby Sándor**, **Somogyi Ede**, **Schmittely József** (segédszerkesztő), stb., — csupa kipróbált journalistikai munkaerő, — úgy, hogy jól értesültség, élánség, a tartalom gazdagsága és választéka tékin tében a „Pesti Hírlap”-pal alig vetélkedhetik még egy lap.

Távirati rovatunk mindig a leggazdagabb s kiállya a versenyt bármely európai nagy lappal. Ugy a vidékről, mint a külföldről saját tudósítóink látnak el eredeti táviratokkal s mikor az események ugy kívánják, belmunkatársaink sorából külön tudósítót is küldünk az események színhelyére, mint legutóbb Bulgáriába.

Heti melléklapjaink — mint **Kertészeti Ujság, Házi Tanácsadó, Gazdasági Ujság**, stb. — kivívták a nagy közönség hálás elismerését közhasznosságukkal.

Nagy gondot fordítunk még mulattató **karcolatok, apróságok, a közönség köréből való panaszok közlésére, valamint a mindenki által szívesen olvasott szerkesztői üzenetekre.**

Regényünk mindig jól van megválasztva az érdekesítő újabb termékek közül.

S bár legdiszesebb kiállításban naponta (a hétfői félépít kivéve) két teljes ívet — 16 oldal — adnak olvasóink kezébe, külön kedvezménytül hatenkint egy **zenemellékletet** is csatolunk, előfizetőink számára teljesen ingyen, úgy hogy a zenekedvelő előfizető évenként **60—70** jó darabot tartalmazó **zene-albumot** gyűjthet össze. Oly kedvezményt ez, minőt ma egyetlen európai lap sem nyújt előfizetőinek.

Mindezen kedvezmények dacára a „Pesti Hírlap” a legolcsóbb napilapnak méltán mondható, amennyiben csekély összeggel (havonként 20 kr.) drágább az ugynevezett kis néplapoknál, melyeknél pedig ötszörte többet tallalmaz.

Legyen szabad ezek után reméllenünk, hogy a „Pesti Hírlap“-ot a művelt magyar közönség ezentul is pártolni s lehetőleg terjeszteni is fogja.

A „Pesti Hírlap” előfizetési ára:	
Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt 20 kr.

Előfizetések a hó bármely napjától kezdhetők. Lapunk címének megírásakor sziveskedjenek a t. előfizetők arra ügyelni, hogy csakis „**PESTI**” Hírlapot irjanak.

A „Pesti Hirlap“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

BUDAPEST,
V., nádor-utca 7. szám.

A szilágy-somlyói nyomda-részvénytársaság. 1887.